

Ina nova lescha da cultura senza miers

Durant trais dis ha il cussegl grond debattà davart la revisiun totala da la lescha da cultura

DA MARTIN CABALZAR

■ **Iersuentermezdi ha il cussegl grond terminà ina lunga e stentusa debatta davart la revisiun totala da la lescha davart la promoziun da la cultura. Era sche la lescha è la finala vegnida sancziunada en la votaziun finala cun ina gronda maioritad na para ella propri da cuntentar nagin. Vinavant averta resta la dumonda da la finanziaziun che vegn tractada mintgamai en il rom dal proeventiv.** Plinavant vegn la regenza obligada da sutmeter mintga quatter onns al cussegl grond in rapport e concept strategic per decisiun. Refusà ha il cussegl grond cleramain tut las propostas per conceder in credit d'impegn per plirs onns per dar uschia als acturs da cultura ina tscherta segirezza da planisaziun. Las contribuziuns per la promoziun da la cultura vegnan a depender mintg'onn da nov dals meds disponibels entaifer il budget annual.

Regenza elegia la cumissiun da cultura

Tenor la nova lescha elegia la regenza ina cumissiun da cultura che sa cumpona d'experts da las differentas spartas culturalas e da la scienza che derivan da las differentas regiuns linguisticas. Ina minoritad da la cumissiun sustegnida da *Romano Hug* (pps), *Domenic Toutsch* (pps), *Urs Martin* (pld), *Gian Peider Niggli* (pld) e *Lorenz Alig* (pld) han vuli surdar da nov la competenza d'elegir questa cumissiun al cussegl grond enstagl a la regenza. Cusseglia governativ *Martin Jäger* ha dentant punctuà che la cumissiun

Cun grond interess han numerus acturs ed exponents da la cultura dal Grischun persequità la debatta da la tribuna anor. FOTO Y. BÜRKL

da cultura saja in gemi cussegliant da la regenza resp. dal departament e duaia perquai era vegnir elegida vinavant da la regenza. El vegn sustegnì da *Jon Pult* (ps), *Margrith Darms* (pcd), *Peter Peyer* (ps) ed *Adrian Steiger* (pld). Cun 92:18 vuschs sustegn il cussegl grond la proposta da la maioritad da la cumissiun sco era da la regenza. Las propostas da definir il dumber e las incumbensas da questa cu-

missiun en la lescha vegnan refusadas cun 70 cunter 36 vuschs.

Nagin credit d'impegn

Tenor intenziun da la regenza duai il cussegl grond decider davart la finanziaziun da la promoziun da cultura or dals meds generals vegnids concedids mintg'onn en il rom dal preventiv. Ina maioritad da la cumissiun represchentada da *Sandra Locher-*

Benguerel (ps) vuleva metter a disposiziun per quest intent in credit impegnativ sur plirs onns. En lur petiziun avevan ils represchentants da la cultura pledà da 24 milliuns repartids sin otg onns. Questa proposta vegn cumbattida cunzunt da *Romano Hug* (pps) e da *Lorenz Alig* (pld).

Cusseglia governativa *Barbara Jannom Steiner* (pbd) è da l'avis ch'i na saja betg usità da conceder credits d'impegn

per entiras domenas, mabain per projects concrets. Cun 61 cunter 49 vuschs resp. cun 48:44 vuschs vegnan las propostas da conceder tals credits per quatter u plirs onns refusads. Era la proposta d'intermediaziun dad *Andy Kollegger* (pbd) da conceder in credit d'impegn da 12 milliuns per quatter onns vegn la finala refusà cun 75:29 vuschs.

Ina lescha minimala

Avant la votaziun finala s'annunzia *Sandra Locher-Benguerel* (ps) anc ina giada per il pled, accentuond che las midadas vers la lescha vertenta sajan fitg minimalas e concernian mo ils museums e las scolas da chant e musica. La finanziaziun saja spustada sin la tractaziun dal budget. La nova lescha saja perquai ina farsa, aschia *Locher* en num da la fracziun socialdemocratica. *Jann Koch* (pps) è da l'avis che il cussegl na possa betg sustegner questa lescha uschia. Las pajas minimalas effectueschian in augment considerabel dals custs da las scolas da musica. El è da l'avis che la lescha vertenta saja megra e plitost da giustifitgar.

Il cussegl ha discurrì davart la dumonda sche la regenza duaia vegnir obligada d'exequir la nova lescha fin il cumenzament da l'onn 2020. Quai è vegni refusà cun 71:35 vuschs, uschia che la realisaziun da la lescha po era cuzzar pli ditg.

En la votaziun finala vegn la reviu da la lescha per la promoziun da la cultura la finala acceptada cun 98 cunter set vuschs. Il minister da cultura ha alura manegià: Jau n'hai betg gughegià da siemiar che la lescha vegnia acceptada en la votaziun finala cun in tal resultat.

Scolas medias, plazzas da lavur e dronas

Ura da dumondas al cussegl grond

■ **(anr/fa) Betg mo en la debatta davart la lescha da cultura, er a chaschun da l'ura da dumondas ha cusseglier guvernativ Martin Jäger gi dad infurmar il parlament. L'emprima dumonda concerneva las scolas medias privatas.**

«Las scolas medias privatas èn da gronda muntada per nossas regiuns ed il Grischun è predestinà da sa profilar sco chantun da furmaziun, quai è ina da las paucas alternativas al turissem», ha ditg *Heinrich Berther* (pcd, Mustér) en occasiun da l'ura da dumondas, i saja dentant impurtant ch'il chantun nun impedeschia il success da questas scolas «cun esser memia restrictiv e repressiv areguard ils criteris d'admissiun ed auter». *Martin Jäger*, il schef dal departament d'educaziun, ha respondì ch'il chantun Grischun na saja betg repressiv, «cun pretender bunas qualificaziuns da las scolastas e dals scolasts e cun ina procedura d'admissiun transparenta procura il chantun ch'els scolars grischuns na sajan betg dischavantiads en cumparegliaziun cun scolars dad auters chantuns u pajais.» El ha ditg ch'il Grischun paja per mintga scolar e scolara da scola media 25 000 francs l'onn, «e quai è considerablamain dapli che en auters chantuns.» *Jäger* ha constatà che las scolas medias privatas gaudian en cumparegliaziun cun la scola chantunala a Cuiras grondas libertads, sco p. ex. ina procedura d'admissiun simplifitgada. «Igl è però en mintga cas da procurar che la qualitad vegnia mantegnida en tut las scolas, criteris d'admissiun memia 'liberals' na manassan betg a la finamira.»

Augment da plazzas da lavur tar la polizia chantunala

Remo Cavegn (pcd, Razén) aveva legì en gasetta che la polizia chantunala grischuna haja stritgà otg plazzas da lavur. «Quai cuntrafeschess a la conclusiun dal cussegl

grond che aveva decis dad augmentar anc il corp da la polizia chantunala», ha el ditg. Cusseglia governativ *Christian Rathgeb* ha infurmà che la Conferenza dals cumandants da polizia svizra fetschia mintg'onn per ils emprims da schaner ina statistica davart il dumber da las plazzas da lavur en ils corps da polizia. «Igl n'è betg correct che la polizia chantunala haja diminui ses corp per otg plazzas», ha ditg *Rathgeb*, «anzi, ils ultims trais onns han ins augmentà il dumber da quella plazzas per otg plazzas da lavur, numadamain da 469 plazzas l'onn 2015 sin quest onn 477 plazzas da lavur.»

Regenza po decider mo mesiras temporaras

«Il martgà d'uscheditas dronas as sviluppa rasantamain, online pon ins cumprà da quests apparats gia per mo 30 francs», ha constatà *Ernst Casty* (pbd, Cuiras). El ha dumandà tge che la regenza prevesia da far per evitar abus cun questas dronas. Cusseglia governativ *Rathgeb* ha ditg che la legislaziun federala d'aviatica saja en quest connex decisiva. «Far sgular dronas fin a 30 kilos è permess, ins sto però tegnair almain 100 meters distanza a gruppas da persunas. E las dronas pon ins pilotar mo cun contact optic.» Che la centrala per las acziuns da la polizia chantunala survegna

mintgatant telefons e reclamaziuns causa dronas, ha el agiuntà e repetì ch'il chantun haja causa la lescha federala mo pussaivladads limitadas d'agir en connex cun quests apparats sgulants. «Tar gronds events po la regenza dentant decider mesiras temporaras», ha menziunà *Rathgeb*, «durant il FEM 17 ed il Campiunadi mundial da skis p. ex. ha ella relaschà mintgamai in scumond da laschar sgular dronas sco era models d'aviuns e helicopters sur Tavau e San Murezzan.» Per schliar la problematica cun las dronas fissi a l'avis dal cusseglier guvernativ necessari «da decider ina soluziun sin nivel federal, e la regenza grischuna vegna a s'engaschar per quai.»

Tenor *Martin Jäger* paja il Grischun per mintga scolar e scolara da scola media 25 000 francs l'onn, «e quai è considerablamain dapli che en auters chantuns.» FOTO O. ITEM

Gea unanim causa custs imprevisibels

■ **(anr/fa) Cun 108:0 vuschs ha acceptà il cussegl grond in credit supplementar dad 860 000 francs per il CM a San Murezzan. In motiv per quel bassegn dad ulteriurs daners è la situaziun da segirezza che s'ha midada.**

Per gidar a finanzia il Campiunadi mundial da skis FIS (CM) a San Murezzan aveva decis il cussegl grond in credit d'impegn da tschintg milliuns francs. Mesemna ha il parlament gi da decider davart in ulteriur credit. La regenza aveva fatg la dumonda d'approvar l'import supplementar dad 860 000 francs per l'unìun che organisescha il CM. «Il motiv èn custs betg previsibels», ha declarà la presidenta da la cumissiun da gestiun, *Agnes Brandenburger* (pps, Tschintg Vitgs), «dapli custs hai dà per finanzia la lavur da la polizia e da la protecziun civila, e lura han custà dapli er il traffic public ed il servetsch da salvament.» Essend ch'il circol d'Engiadin'Ota e la vsichnanca da San Murezzan sa participeschan er a la finanziaziun da quests ulteriurs custs ha la cumissiun da gestiun proponì dad approvar il credit supplementar. Senza cuntravusch ha decis il parlament da tractar la dumonda dal credit da maniera detagliada. A chaschun da quella discussiun ha constatà *Mario Salis* (pps, Engiadin'Ota) che la situaziun da segirezza s'haja midada internaziunalmain «e quel midament chaschuna ulteriurs custs». El ha menziunà che quai saja stà il cas era tar il Forum economic mundial a Tavau. «Quests campiunadis mundials nun èn d'avantatg mo per l'Engiadina u per il Grischun, mabain per tut la Svizra», ha'l punctuà. Da quel avis era tut il parlament.

Il cussegl grond ha approvà unanimamain e senza abstenziuns il credit supplementar a favur dal CM a San Murezzan.